

De tabellionibus questiones

Incipit tractat⁹ de tabellionibus
per dominū Bar. cōpilatus

Ractaturi de ta
bellionib⁹ quoz officii frequen
tat in iudicialib⁹ q³ extra iudi
cialib⁹. It^o sup⁹ B aliq^o pfecto
vtil^o dicere institum⁹. Et p^omo q^o q³ possit
creare tabelliones. et videt^{ur} q³ nemo possit ni
si pnceps. s. q³ p tabellione alteri acq³rit. l. nō al
ter. ff. de adop. ergo oportet q³ a pncipe fiat. sic
d^o de illo q³ abilitat ad postulandum. nā s^om ius
cōmune alteri p alterz nō acq³rit. l. stipulatio
ista. §. alteri. de v. ob. Ergo patet q³ vt p tabel
lionē alteri acq³rat est p ius cōmune. s. infe
riora pncipenō p^o tollere ius cōe. l. ille a q³. ff.
ad trebel. §. rēpestiuū. et l. nā magistrat⁹. ff. de
arbi. et videt^{ur} casus i. l. actuarios. C. de actuar.
et muni. l. xij. Et t^o tenuit Inn. in c. pe. in p^on. de
fi. instru. et ibi d^o q³ nemo subdit⁹ pape vt im
peratoris p^o creare tabellionē s. i^o soli B p^ont
mouebat tali rōe. Itā pstat q³ officii tabellio
nis est p ius commune naturale et diuini⁹
q³ carte siue corio mortui animalis crebat^{ur} sine
aliquo adminiculo. vt no. de fi. instru. c. fi. s. p
ius naturalenouū vel vet⁹ testamēti venire
ppria auctoritate nō licet nisi soli pncipi. l. p^on
ceps. ff. de legi. c. pposuit. de pcess. pben. S³ B
fallit s^om eū si pnceps p^osuetudo veller hāc po
testatē alicui pcederz. q³ tūc p^ont quicūq³ b^ont
talē potestatē creare tabellionē. ar. l. C. dē mā.
liber. l. fi. et c. accedentib⁹. de excels. pla. Itē fal
lit in regib⁹ habentib⁹ mez et sup^omū impiu⁹
s^om eundē Inn. S³ Itā. de bel. in aut. d^o tabel.
tenet p^orarū. videlicet q³ q³libet supior possit
creare tabellionē suū subditū. allegat B in ar
gu. e. ti. §. intantū. hāc opi. tenet B uil. de susa.
et Bar. in l. nectantū. §. fi. ff. de adop. et allegat
talē rōnem. nā si sol⁹ pnceps crearet tabellio
nem ipse sol⁹ ab officio amoueret et nō aliū
q³ illi⁹ est p^ouatio cui⁹ est pcessio. vt in autē.
de defen. ciui. §. interdiū. col. iij. sed rāz est q³ iu
dices inferiores a pncipe p^ouant tabelliones
ppter delicta. vt i aut. de armis. §. fi. col. vj. et i
aut. de defen. ciui. §. seu. v. sic iubem⁹ et l. q³bus
de aure. l. iij. igit^{ur} x. Itē p ista opinione vide
tur casus in aut. de defen. ciui. §. idē. C. de fals.

[illegible]

Questiones

intelligo. l. si aliqd. C. de suscep. arch. l. x. Et nō est mirz qz potest eū deputare ad certū officiū

Secundo qro. nunqd psuetudo possit inducere q inferior a pncipe possit creare tabellionem. Bñdeo sic fm In. in. c. fi. de fi. instru. 7 ē rō fm eū qā ad Bv̄t valeat cōsuetudo reqrit tacit⁹ cōsensus v̄l exp̄ssus supioris seu pncipis. v̄l notari p̄e de psue. i. rubrica qd pncips approbat ip̄e facere videt. C. de re. in. enudi. l. j. §. quoniam igit. 7 in aut. de defen. ciui. §. l. i. iteri. In p̄rariū videt qz ista q pcedūt a pari potentia paris sūt effect⁹. l. de qb⁹. ff. de leg. C. de nup. l. si liberos. S; psuetudo ciuitatis vel statuti ab eadē potētia pcedūt scz de cōsensu ppli. l. j. 7 B. ff. de legi. insti. de iur. na. §. ex non scripto. igit. 7c. P̄terea tacitū 7 exp̄ssum eq̄ parant. l. q ad certū. ff. loca. l. j. §. cōdicio. ff. de adi. le. q aut statuti et psuetudo eq̄ parant pbat plegē magistratus. ff. ad municipales. l. semp. §. legi. de iure immu. insti. de iure na. §. p̄lar. 7 §. ex nō scripto. **E**go Bñ obstat teneo opinionē Inno. videlicz q psuetudo q inducta est p̄sensu supioris 7 ex p̄sensu tacito exp̄ssio v̄l p̄sumptio est potēs creādi tabelliones. **A**d p̄rariū Bñdeo dū dī ea q pcedūt a pari potētia 7c. qz sciendū est q psuetudo l̄ statuti q nō remanet in pura 7 vā cōsciētia psuetudinis v̄l statuti q non est vt capiat v̄l res a tacito v̄l exp̄ssio p̄sensu populi s; si suos fines egrediunt nō pcedere a pari potētia. cū in potestate reseruata statuti nil potest. l. j. d. iu. an. au. 7 est dictū in p̄cedēti q̄stione. Sed psuetudo q inducta ē de p̄sensu pncipis p̄sumptio v̄l exp̄ssio differt a pncipis reseruatiōe. ar. l. si. C. de can. la. l. x. **U**n de exp̄ssio p̄sensu clarum est vt supra dictū est de p̄sumptio **E**st dicendū idē de eo q inductū ē p̄patientia tān tēporis in cui⁹ p̄rariū memoria hoīm nō existit. ar. l. j. §. fi. 7 l. pncipi. de aq̄ plu. ar. 7 l. B iurē §. ducit aq̄e. de aqua q̄r. 7 c. 7 l. j. C. de eman. ci. libe. 7 l. p̄batozias. C. de diuer. offi. l. xij. vbi pbat q psuetudo inducta i cui⁹ p̄rariū memoria hoīm nō existit. tantū opat qntū p̄uilegiū pncipis. In alijs aut q nō sunt solū pncipi reseruata idē opat psuetudo qd statutum **E**t in talis psuetudine pcedūt rōes facie i oppositū. **N**ō est attendēdū q tabelliones crea

ti vigore talis psuetudis nō pnt p̄ficere i strūmēta extra territorij illi⁹ ciuitatis in q̄ est inducta psuetudo cū nō habēt potestates sicut qñ creant ab habentib⁹ p̄uilegiū a pncipe sed tantū iuris habet qntū ip̄a psuetudo tribuit vt in ip̄a ciuitate tantū possint exercere publicū officiū notariat⁹ vt est de mēte pncipis. vt in. d. c. fi. extra de fi. instru. 7 nō. **B**uil. in. l. non alit. de adop. **T**ertio qro qd si ille q p̄fecit instrumētū negat fuisse notari⁹ qz p̄bz ip̄m fuisse notariū. Inno. i. c. fi. de fi. instru. paruz post p̄n. dicit q pbat p̄ p̄uilegiū seu auctoritatem p̄ testes seu p̄ publicū instrumētū. **S**ufficit si p̄ testes pbat q publice fungebat officio tabellionat⁹ 7 p̄ alia instrumēta fecit de alijs p̄sonis. **A**d Bñ facit aut. de nō alie. §. non igit. **H**oc etiā tenet Jac. de belui. 7 Buil. de cu. et Bar. in. l. barbari. de offi. p̄li. 7 in nō sufficit illū q p̄hibet esse tabellio dū fuisse in q̄si possessiōe tabellionat⁹ ad Bv̄t valeat eius instrumēta. l. in his. C. de diuer. offi. l. xij. **E**t bec opinio mihi videt vā p̄ q videt melior cas⁹ in. l. generalit. §. si qz de tabel. l. x. iō si p̄ra instrumēta opponat q ille q scripsit nō erat tabellio. **C**aut⁹ aduocat⁹ ponit q tpe p̄fecti instrumētū iste q scripsit erat tabellio. in quasi possessiōe officij 7 p̄ tali habebat 7 reputabatur ab oib⁹ cognoscētib⁹ eū. 7 q erat hō libe 7 tal cōdicio q nō p̄hibebatur esse tabellio **N**ō in sufficere articulari ista tria sola p̄ora qz bec talis q̄si possessiō nō sufficit i his que sunt p̄hibita. vt in all. l. generalit. **U**n p̄bata tali q̄si possessiōe nō p̄cluderēt esse tabellionē

Quero qro. nunqd instrumētū debeat habere insigne signū notarij. dic q significat cōsuetudo alit se habeat. nec p̄ postea tabellio signū solitū mutare. l. fi. circa mediū. C. d. alfelso. 7 ponit spe. in ti. de instru. edi. §. j.

Quinto qro qle sit officiū tabellionat⁹. Bñdeo fm In. in. c. j. de fi. instru. q est publicū 7 cōe. 7 iō credit ei⁹ scripture tāqz publice sine aliq̄ adminiculo dūmō in instrumētō p̄fecto extra iudiciū sit descript⁹ numer⁹ testū debet. vt in. c. cū Jōhes. de fi. instru. In his vō q sūt in iudicio soli scripture credit tabellionis deputati ad scribēdū etiā sine testibus. c. qmā p̄ra. de p̄ba. **E**t ponit Inno. aut

Questiones

dicto. c. i. de fi. instru. **I**te alteri potest stipulari. ff. rem pu. fal. fo. l. ij.

Sexto quoque nunquid tabellio de facto proprio possit perficere instrumentum. et videtur quod sic. in l. si consul. et l. se. de adop. **H**ac questione format **S**uul. de cu. in. d. l. si consul. ubi determinat contrarium. videlicet quod non possit. Et mouetur. quia cum tractat de comodo pecuniario quod non potest esse auctor in facto proprio. l. quod dicimus. ff. de au. tu. et l. i. §. fuit qui ad trebel. et per Brundet ad l. si consul. cum si. quod loquuntur quando non tractat de comodo pecuniario. quod casu quod potest esse auctor in facto proprio. nam differunt. l. i. C. de testi. et l. e. quod testis. meta. §. i. ff. de testa. **P**roterea tabellio habet loco testis. l. domici. labeo. de testa. et ad eum recurrit si est dubium. de fi. instru. l. si quod decurio. C. de fal. §. quod non potest esse testis in re sua. l. omnibus. C. de testa. et l. nullum. ff. e. ti. **E**t hoc videtur expressse de his quod se ascribunt. l. diu. §. i. et l. si quod legati. ff. de fal. ubi dicitur quod tabellio qui scribit falsum instrumentum punitur de falso. **C**asus est in l. rones. C. de pbat. **D**icitur in **S**uul. quod tali instrumento credit in quantum facit contra ipsius §. p ipso non. l. non putamus. §. si quod de pira. tab. et l. aurelio. §. idem. de lib. lega. **I**dem tenet **By**. in l. si impuberes. §. si. de fal. et l. publi. ff. de po. **S**ed pirarium tenet quodam glo. puta quod dicitur quod aduersarius non potest approbare instrumentum in quantum solus facit per se et reprobare in quantum facit contra se. **S**ed **Bar**. in d. l. si consul. dicitur quod dicta glo. loquitur in privata scriptura. hic in publica facit quod non. C. de dona. ante nup. l. i. et l. i. C. de confel.

Septimo quoque nunquid tabellio creat a papa possit perficere instrumentum in terris imperij. et sic contra ponit spe. in ti. de instru. edi. §. sed nunquid tenendum. ubi dicitur quod sic. quod credo per rone. quod quilibet habet in imperio potest extra suum territorium exercere iurisdictionem voluntariam sed non prentiosam. l. ij. de off. pco. **S**ed pcedere potestate perficiendi publica instrumenta est de voluntaria iurisdictione. idem per hoc facit in simpli. c. p. venerabile. post principium quod filij sunt legumi.

Octauo quoque quod si tabellio non vult perhibere vlt alteri exhibere instrumentum quo iure agat contra eum. **S**lo. i. l. argentari. ff. de ede. di;

cit quod officio iudicis. **E**st et verum in actis et instrumentis quod sunt inter viuos. **S**ed si esset instrumentum puniens ad vltimas voluntates tunc agitur per titulum quemadmodum testa. ape. vlt. per interdictum de tabel. exbi. l. i. et ibi glo. ff. de tab. exbi.

Nono quoque nunquid notarius teneat dare instrumentum publicum siue perhibens siue pecunia. **S**lo. in verbo argenti in pn. in v. assimiles. ff. de eden. dicitur quod non. **I**n pirarium facit. l. i. §. illud quod de ordina. et extraor. cog. **E**t **S**uul. in d. l. e. argentari. dicitur quod notarius potest cape duplicem mercedem per instrumentum perfectum. **U**na pabbre uiatura. alia per retensione. **P**ro hoc allegatur casum singulare in l. si. post mediu. C. de princi. age. in reb. l. xij. facit. l. in sacris. in fi. C. de pr. sacro. scri. **E**t in est aduertendum secundum eundem **S**uul. quod notarius potest implorare officium iudicis ut sibi ista duo salaria prebeantur per scriptura pleges supra allegatas. **N**ec obstat. l. i. §. illud quoque. quia loquitur in salario prestando de publico quod non potest statui notariis sic nec alijs personis. ut notat in l. i. in pn. ff. de var. et extraor. cog. **I**stud non videtur per. quia leges quas allegat **S**uul. loquuntur in notariis qui scribunt acta iudicialia. **Q**uo casu concedo quod ad officium iudicis contra quo gesta sunt ea que notarius scripsit pertinet sibi dare salarium. **E**t ita intelligo allegatum. §. illud quod. qui loquitur indistincte de salario prebendo de publico. quod de privato. **N**on ergo poterit notarius qui scripsit extra iudicium instrumentum implorare officium iudicis ut sibi prebeat salarium. **S**ed bene constat illud per quod non potest cogi dare instrumentum contrahentibus siue mercede. **E**t hec est mens d. l. argentari. **Bar**. in ibi et in l. i. ff. de var. et extraor. cog. dicitur quod in hoc spectetur consuetudo que est quod notario det merces de scriptura instrumenti cum contrahentes et notarius videatur tacite agere de mercede prestanda secundum consuetudinem. ar. l. accepto. C. loca. et l. dos mini predioy. de agn. et censu. l. xj. vbi secundum eum notarius poterit agere ad mercedem vtili ex locato. **I**te sequitur hoc textus quod contrahentes poterunt agere vtili ex conducto contra notarium ut exhibeat instrumentum modo dictarum legum. quod etiam no. in l. mutatio et suppletio ad illam glo. l. argentari.

*Ad hoc voluntaria extra
de instru. edi. §. sed
nunquid tenendum*

Questiones

¶ Decimo quero. q̄s p̄rabentū debeat solvere notario. dic vt p̄ Cy. in. l. eos. C. de vsuris. ubi plene dixi.

¶ Undecimo quero. notari⁹ dedit p̄tib⁹ instrumentū defectuū nunq̄ potest agi vt p̄fectum tradat. R̄spondeo. poterit officio iudicis agi vt p̄ficiat et interesse tradat ea rōe q̄ cogereur a principio vt totū traderet. q̄ nō videtur dedisse qui totū nō dedit. vt. l. ubi exigit. §. si dolo. ff. de eden.

¶ Duodecimo quero. notarius dedit partibus defectuū instrumentū petit vt reddatur sibi vt possit addere vel detrabere. nūq̄ contrabētes aut aliquis eoz teneat sibi tradere instrumentū. Bar. format istam questionem in. l. si. ff. de tab. exbi. et Ray. de foli. cōsuluit vt ipse no. in. l. imperator. ff. de sta. bo.

Ego autē dico q̄ si notari⁹ reddat instrumentū defectuū legitima causa de eq̄tate p̄t agere actione in factum vt instrumentū sibi reddatur vt sic suppleat vel detrabat. ar. l. iij. ff. ad exhiben. et eius q̄d no. glo. in. l. quedam. i. p̄nci. de eden. Que autē sunt legitime cause defectus instrumentū. R̄spondeo. si notarius p̄didit p̄bocollū in remotis locis vel p̄buis tpe quo fecit instrumentū. vt. l. si q̄s ex argētaris. ff. de edendo

¶ Tredecimo quero. nunq̄ notarius possit corrigere errorem instrumentū sui. Et videt q̄ sic. q̄ error notarij nō nocet p̄rabentib⁹. l. si librari⁹. ff. de regu. iur. l. imperator. de sta. bo. Guil. de cu. format istā questionē in. d. l. imperator. et spe. de instru. ed. §. instrumentum. p̄. nunq̄ si p̄ficiat. et Bar. in. d. l. si librari⁹. Ego autē ad declarationē p̄ntis q̄stionis p̄mitto q̄ error i instrumentū multis modis p̄t cōmuni. Uno mō circa formā instrumentū. Secūdo modo circa errorem ordinis instrumentū. Tercio mō circa solēnitatē formale ipsius p̄rabent⁹. Alio mō circa latēnitatē. Q̄n cōmuniē circa solēnitatē formale. vt q̄ deficit i dīno in instrumentū p̄ anni dñi vel mensis et dies. defect⁹ enī boz viciat instrumentū. vt i autē. vt p̄ponat no. imp. in p̄n. et in autē. q̄. mo. na. effi. sui. §. sed quantū. extra de fi. inf. inter dilectos. et no. Bar. in. d. l. generali. vt in instrumentū deficit. q̄ notari⁹ fuit rogat⁹ vt

equipollens. vt in autē. de tabel. §. i. coll. iij. p̄ Bar. in. le. sciendū. de v. obli. Sed nunq̄ possit errorem corrigere. dico q̄ si est erratū i cōmittēdo si p̄stat in quo est error notari⁹ p̄t corrigere errorem suū. ar. l. errorem. C. de testa. et. l. si in noie. ff. de v. obli. Si autē nō p̄stat in q̄ vt quia fuit obmissa dies rogatōis vt negat a p̄buis facta. Isto casu si notari⁹ dicit se recordari debet ei credi. quia officiali publico credit de officio sibi commissio. C. de fac. rab. l. imperator. l. iij. et. l. si quis decurio. C. de fal. et. l. magis puto. §. non queuis. ff. de rebus eoz. et. l. i. §. cura carnis. de offi. p̄fec. v. b.

Si vero est erratum in ponendo. Isto casu siquidem error constat ex inspectione instrumentū. vt quia posuit vñū mensem vel diem cum debuisset ponere aliū. Et isto casu nō potest notarius suū errorem corrigere. nisi d error constat p̄ testes vel alio modo. l. quid quid astringende. de vboz. obli.

Tercio respondeo sc̄m lectionē Bar. et est ratio in hunc casum et precedentem. quia quādo notarius obmittit in dīno diem vel rogatum nondū finitū est officium suum. ar. l. qualem. ff. de arbi. ideo potest corrigere errorem suū. Sed quando ponit in dīno mensem. vel rogatum tunc est functus officio suo siue bene siue male. l. iudex. de re iudi. p̄o non potest errorem suū corrigere. si nō est dies. et patet ex instrumentū inspectōe. vt q̄ anni dñi nō p̄cedet in in dīno cū vizq̄ sit positū in instrumentū. Isto casu glo. Bar. q̄ est in dilectos. de fi. instru. an v. in dīno. tenuit q̄ instrumentū reddat falsum. Byn⁹ cōsulendo in quodā cōsilio determinat q̄ licet ommissio i dīno viciat instrumentū. vt sup̄at amen si apponat nō viciat instrumentū. licet nō cōcordet cū annis dñi. ar. l. quonēs. §. si vō. d̄ be re. in sti. p̄ quo facit q̄d no. glo. in. l. si quis i fidi vocabulo deleg. i. et. l. i. ff. de re iudi. Nec opinio est cōmunis. Omnia p̄dicta sunt vā q̄ solēnitās instrumentū fuit solēnitē obfuita. sed non fuit inscripta eo modo quo interne nit vel fuit totalitē ommissa. Et ex si non fuisset scripta nec p̄bata tūc nō posset corrigere errorem. imo est totalitē falsus et notari⁹ tāq̄ falsarius puniret. l. iubemus. §. si. de testa.

Questiones

Tercio modo quoniam fuit erratum circa solennitatem formalem tractatur. Dico quod si error fuit commissus a contrahentibus talis error viciat contractum. Ideo tunc notarius talis errorem non potest corrigere. l. i. in p. n. et l. quod quod astringere de v. oblig. Sed si fuisset obmissus a notario in scriptura. ut quod fuit tunc observata illa solennitas. scilicet notarius non scripsit cum talis error non viciat instrumentum. quare presumitur solennitas interuenisse. id est notarius potest hunc errorem corrigere. insti. de iuri. stipu. §. si scriptum. ff. de v. ob. l. sciendum.

Quarto modo quoniam est erratum circa solennitatem intrinsecam quoniam nonale tractatur. Dico quod si error est obmissus a contrahentibus tunc talis error viciat tractatum. id est notarius non potest corrigere. l. i. §. nec empl. l. in emptione. ff. de p. r. ab. emp. Si vero error fuisset obmissus per notarium si constat de errore per testes vel alio modo potest corrigere errorem. aliter non. quod talis solennitas non presumitur. i. l. i. de emp. et ven. §. p. c. u.

Quinto modo quoniam est erratum circa solennitatem extrinsecam tractatur si est erratum a contrahentibus viciat tractatum. id est notarius non potest corrigere. l. j. C. de fi. instru. et de iure iuste. p. b. i. l. i. et l. si extra p. d. i. de pac. conuen. Id est si est erratum a notario. nam non potest corrigere hunc errorem nisi per testes vel alio modo. l. i. quod quod. ff. de publica. Et est ratio. quod solennitas extrinseca nunquam presumitur nisi notarius faciat mentionem de ea in instrumentum. ut no. glo. i. l. j. C. de fi. instru. et l. j. C. de p. r. ab. stipul.

Sexto modo scilicet quoniam est error circa scripturas instrumentum scribendo verba obscura. si sunt omnino obscura et non intelligibilia tunc viciat instrumentum. Id est notarius non poterit corrigere hunc errorem. dicta. l. quod quod. s. m. vna lectione. et ibi Bar. Si autem non sunt omnino obscura tunc potest corrigere declarando et interpretando verba penum scripta. l. si quis decurio. in fi. C. de fal. et in aut. d. fide instru. §. si moriantur oes. col. vj.

Alium modo si error fuit circa incongruam latinitatem scripturæ. tunc non viciat instrumentum. l. impator. d. ita. bo. l. si librarius. ff. de re. iur. Id est notarius poterit hunc errorem corrigere. l. actor. v. b. d. re. iur.

Est tamen sciendum quod in omnibus casibus in quibus dixi notarium posse corrigere errorem debet habere auctoritatem superioris et non aliter. ut in aut. de equi. do. §. p. m. u. gradum. col. vij. et ibi tenet

Ja. de bel. **T**ertio est sciendum quoniam in casibus in quibus non potest notarius corrigere errorem suum tenet parte lesi ad interesse. l. j. in fi. si melior falso modo dix. et l. fi. C. de mag. couen. Item per dicta locum habet quoniam notarius tradidit paruum instrumentum in forma publica. quod iam cum sit functionis suo officio non potest suum errorem corrigere nisi ut preordinatum est. ut. le. iudex. de re. iudi. Ceterum si non tradidisset paruum instrumentum. tunc potest errorem per ipsum commissum corrigere cum non sit functionis officio suo. l. quod. ff. de arbi.

Qualiter autem probetur error instrumenti pleneprobatur in d. l. si librarius. circa fines. ff. de reg. iur.

Quero decimo quarto an quoniam notarius tradidit instrumentum debeat curari illi quod interest vel quod ex illo instrumentum ledi possit. Bar. format istam questionem in. l. fi. ff. de tabl. exbi. et Cy. in. l. nam ita. ff. de adop. in suis additionibus. Ego autem dico quod quoniam tractat de prima editione instrumenti. Isti casus. si quid est p. n. nio inter notarium et illum qui perit instrumentum non pertinere ad petentem. vel dicit illi tractatum esse in ualidum et sic publicari non deberet. sic omnes qui levi possunt ex instrumentum isto citari debent. ar. l. j. §. si autem. et l. fi. de tabl. exbi. et l. de vno q. de re. iudi. l. nam ita diuus. ff. de adop. Si vero nulla est contentio inter notarium et petentem sibi tradi. ut quod notarius dicit instrumentum sibi debere tradere. et tunc non est necessaria citatio. Quandoque tractat de secunda editione ut quod iste cui fuit traditum primo instrumentum dicit se amisisse et ex alia causa iusta. dicit iterum sibi tradi. et isto casu indistincte debet citari illi quoniam interest et qui levi possunt ex dicta editione. quia talis editio debet fieri cum causa cognitione. l. si quis ex argentariis. §. fi. ff. de eden. An autem quoniam oriuntur tales preiudicia inter notarium et partem debet adhiberi plena cognitio vel semiplena. no. p. Bar. in. d. l. j. in fi. de tabel. exbi.

Quero quiddecimo cuius etatis debeat esse tabellio. Et videtur quod pupillus possit esse tabellio. ut. le. impuberem. in principio. ff. de falsa doctrina. ut refert Bal. ubi tenet quod tabellio debet esse maior pupillo. Quia officium tabellionatus est officium publicum. le. generali. C. de tabellionibus. libro. x.

Sz pupill⁹ nō admittit ad officia publica. l. pupill⁹. ff. de iur. et iur. ergo nō ob. di. l. impube-
rem. qz loquit in illo q admittit ad scribēdus
Nā ad scribēdū tantū p̄t adhibere seru⁹. vt
l. seru⁹. ff. d. testa. et di. l. impuberē. §. nō tantū.
ff. de fal.

Sedecimo q̄ro nunq̄d aliq̄s posset creari
tabellio infra tps pubertatis et p̄ pubertatez
p̄ficiat instrumēta et exerceat officiū **Bar.** in
allegata. l. impuberē. in p̄n. tenet q̄ nō. qz bi q̄
eligunt ad aliq̄d officiū publicū dñt esse ido-
nei eo tpe q̄ eligūt. l. examināns. §. j. ff. d. ac. iur.

Quero. xxi. nūq̄d tabellio excōicat⁹ pos-
sit p̄ficere instrumēta publica. **Bar.** in. l. eadē
§. j. ad. l. iul. repetit. Et ē casus i aut. d. pa. et cō-
sy. pducere. col. ij. et i aut. credētes. C. de bere.

Quero. xxi. nūq̄d tabellio infamis pos-
sit p̄ficere instrumēta Et videt q̄ nō. qz habe-
tur locotestis. l. domici⁹. ff. de testa. §. infamis
nō pōt esse testis. l. eadē. ff. ad. l. iul. repetit. l. iij.
§. lege. ff. de testi. **Preterea** glo. in. l. ij. §. miles
de infā. dicit q̄ infamis nō pōt exercere aliq̄d
officiū publicū. §. officiū tabellionat⁹ est offi-
ciū publicum. vt di. l. generali. ergo zc. **Prete-**
rea infamis repellit ab oī dignitate. l. ij. C. d. di-
gnitas. **Sz** officiū tabellionis ē dignitas. l. j. C.
de mā. p̄n. ergo. zc. Et istā p̄tētenet **Inno.** i. c.
fraternitatis. in glo. in v. deponit. extra d. test.

Bar. in dicta. l. eadē. §. j. ff. ad. l. iul. repetit. tenz
p̄rariū. scz q̄ infamis possit cōficere. mouet
qz officiū tabellionat⁹ nō est dignitas sz est
mun⁹. vt no. glo. in. l. i. infā. C. q̄ mo. nō pos. li.
xij. **Cōstat** aut q̄ infames nō excludūt a mu-
nerib⁹. C. de his q̄ nō imple. l. x. et l. j. C. de infā-
mi. **Itē** infamis pōt ēē p̄curator. in fī. de ex-
cep. §. fi. **Itē** potest esse arbiter. le. pedi⁹. ff. de
arbi. **Itē** p̄t esse tutor et curator. vt no. in sum-
ma triū libroz. in ii. de infāmi. l. x. et est casus
in. l. iij. §. est equisimū. ff. de postu. **Item** nec
obstat fm eū. l. j. de mā. p̄n. qz loquit in no-
tario principis assumpto ad scribēdum ne-
gociā ipsius. **Nā** illud officiū ad qd̄ eligūt p̄-
principē est dignitas. vt ibi. iō infamis non
pōt illud exercere p̄ dictā regulā. l. ij. C. de dig-
ni. **Itē** nō obstat fm eum qd̄ no. glo. in. l. ij. §.
miles. de infāmi. q̄a loquit in notario q̄ habz
aliq̄d officiū sibi iniunctum de publico. vt qz

notarius ad bancū stipendior sedens. sz nos
loquimur de notario sumpto a p̄ribus ad fa-
ciendū publicū instrumentū ad qd̄ officiū
potest infamis assumi. sicut dicim⁹ in iudice
nam si infamis est et si sit datus parib⁹ volē-
tibus et nō opponentib⁹ de infamia valet ei⁹
iudiciū vlt̄ sententia. vt no. **Inno.** in. c. cū sup
de offi. del. et **Bar.** in. l. quidam consulebant.
de reiudi. et spe. in ii. de iudi. del. §. excipit. ver.
item nunq̄d. et v. se. **Item** fm eū nō obstat q̄
infamis nō potest esse testis. q̄a testimoniū
pducit ab altera p̄tū tantū inuita. et iō non
admittit. **Sed** notari⁹ qui assumit ad scribē-
dum instrumentū assumit ab viroqz cōtra-
bentium. iō valet instrumentū. **Ego** autē tes-
neo opi. **Inno.** p̄ qua allego casum de p̄hib.
feu. alie. §. scriba. col. x. **Nō** ob. rōes **Bar.** p̄-
mo casu vbi dicit officiū tabellionis ē mun⁹
publicū. vt no. glo. in. l. fi. C. qui mili. non pos.
qz dico illā falsam et p̄ra casum. l. generali. i.
fi. C. de tabul. l. x. ad quā **Bar.** abi nō respōdz
Nā ibi expresse dicit q̄ officiū publicum
et q̄ sit officiū publicū tenet **Innocenti⁹** i. c.
j. extra de fi. instru. q̄ aut nō sit inuilemun⁹
publicū patet euidenter ex ei⁹ diffinitioe **Nā**
dicit ipsum publicū qd̄ in administranda re-
pub. cum sumpto sine titulo dignitatis subi-
mus. q̄ diffinitio habet ad lram in. l. bonore.
de mune. et bono. **Itē** nō obstat de tutore et p̄-
curatore et arbitro. qz sunt p̄sone q̄ nō habet
officiū publicū. **Itē** nō ob. de iudice q̄ si non
opponit q̄ sit infamis valz snia p̄eū lata que
est aliud i iudice delegato infame qz iudiciū
et snia valz p̄pter autoritatē delegantis si lu-
gatores nō opponūt notā infamie q̄ rō cesset
tabellionibus

Quero. xix. si tabellio excōicat⁹ vlt̄ infamis
stet in possessione tabellionat⁹ vel bonefa-
me nō ob. infamia vlt̄ excōicatione an valeāt
instrumēta facta p̄eū. **Bar.** videt sibi p̄rari-
us in. l. eam. §. j. ff. ad. l. iul. repetit. vbi tenz q̄
sic. per. l. barbarius. de offi. p̄resi. et l. ij. de se-
na. **Sed** **Suil.** quem **Bar.** sequitur in dicta
l. barbarius. tenet contrarium q̄ licet diu fu-
erit in possessione tabellionatus iñ nō tenent
instrumenta p̄eū cōfecta. et secunda opinio
perior est. pro qua est casus in di. l. generali.

Questiones

Quero. xij. quid e contra an fili⁹ tabellio
possit cōficere instrumentū p patre. **S**ynul
tractat banc questionē in. l. si vno. ff. de auc.
tu. et le. qd dicimus. §. j. et i. **B**ar. in. l. pater de
fal. c. l. qui testamēta. §. j. de testa. **V**eritas est
q fili⁹ emancipat⁹ potest. l. fili⁹ emancipat⁹
in principio. ff. de fal. **F**ilius autē in potesta
te patris non potest. l. de eo. in principio. ff. eo
dem. **c**

Soci. Jesu Dusseldorj 1643

